

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart [KOFs] en het Nationaal Archief met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van het KOFs op het beleidsterrein Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie, over de periode vanaf 1996.

Den Haag, februari 2005
drs. A.G. Dellebeke

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen). Het BSD fungeert als nieuw selectie-instrument voor het KOFs op het beleidsterrein Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie voor de periode vanaf 1996.

Er zijn geen bestaande selectielijsten die dienen te worden ingetrokken.

Beleidsterrein

Ondanks de vele raakvlakken van het KOFs met andere beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld Scheepvaart en Waterstaat is na schriftelijk overleg tussen het Nationaal Archief, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Verkeer en Waterstaat overeengekomen het KOFs onder het beleidsterrein Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie te plaatsen want met dit beleidsterrein heeft het KOFs de meeste raakvlakken.

Hoofdtaken van het KOFs:

- Het verzorgen van vakexamens voor de binnenvaart;
- Het uitgeven van vaarbewijzen, ADNR-certificaten en radarpatenten;
- Het erkennen van de opleiding ADNR en Radarsimulat.

Binnen het beleidsterrein zijn de volgende actoren actief geweest:

- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart

Reikwijdte van dit BSD

Dit BSD wordt thans ter vaststelling aangeboden voor de actor Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart.

Totstandkoming BSD

Het BSD is deels gebaseerd op onderzoek dat door H.E. Kuipers in 1981 werd verricht ten behoeve van het voorzien in een overzicht van de wordingsgeschiedenis en de activiteiten van het KOFs. Dit onderzoek resulteerde in het gedenkschrift *Wie sturen kan, zeilt bij elke wind* (Delft 1981).

Het BSD is verder gebaseerd op het institutioneel onderzoek dat bij het KOFs door drs. P. Randel werd verricht in januari 2003 naar de taken van het KOFs.

De relatie tussen het KOFs en de overheid is vastgelegd in de bij het BSD gevoegde *Toezichtsvisie* (bijlage 2). Het gedenkschrift en het institutioneel onderzoek tezamen geven voldoende inzicht in de taken en de bevoegdheden van het KOFs om de handelingen die zij verrichten op het beleidsterrein Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie in hun context te waarderen.

Door het Nationaal Archief is derhalve geaccepteerd dat voor het KOFs geen apart RIO is opgesteld.

In het BSD is wel een korte beschrijving van de context opgenomen.

Het concept-BSD voor het KOFs kwam tot stand in november 2003 en is sindsdien, n.a.v. het besprokene tijdens het driehoeksoverleg, aangepast en aangevuld.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg over de concept-selectielijst vond schriftelijk plaats tussen juli 2004 en januari 2005.

Aan het driehoeksoverleg werd door de volgende personen deelgenomen:

als beleidsdeskundige: drs. P.M. Randel, manager KOFs
als deskundige archiefbeheer: mw. L. van Sunder, operationeel manager KOFs

als vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris:
mw. drs. A.G. Dellebeke, medewerker Selectie van het Nationaal Archief

Voorts trad als adviseur van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op dr. A.C.M. Kappelhof, historisch onderzoeker bij het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis (ING).

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

Belangen ex artikel 2, sub b en c Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en tijdens het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in artikel 2, sub c van het Archiefbesluit 1995 genoemde waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed en het onder sub d. van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek. Als uitgangspunt van het overleg gold de door de rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zo ver deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om op basis van deze selectiedoelstelling tot een waardering van de handelingen te komen, worden zes selectiecriteria toegepast:

Selectiecriteria	
<i>Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)</i>	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
<i>2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
<i>3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
<i>4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.

Selectiecriteria	
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriële verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van de archiefbescheiden voor de overheidsorganen en de recht- en bewijszoekende burger

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd voor vernietiging op termijn, is de termijn vastgesteld met het oog op het belang van de archiefbescheiden voor overheidsorganen en voor de recht- en bewijszoekende burger. De beoordeling en vaststelling van de maximale termijnen zijn geschied door de deskundigen van het Koninklijk Onderwijsfonds voor de Scheepvaart. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris primair de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Daarnaast hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht. Door de deelnemers aan het driehoeksoverleg is ook de mening gevraagd van dr. A.C.M. Kappelhof, historisch onderzoeker en deskundige op het beleidsterrein Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie.

Ingevolge artikel 5, onder e, van het Archiefbesluit 1995 kan neerslag van bepaalde, als te vernietigen gewaardeerde handelingen betreffende personen en /of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang, van vernietiging worden uitgezonderd.

Inhoudelijk verslag

Algemeen

De materiedeskundige vraagt zich af waarom er in het BSD geen handelingen zijn opgenomen betreffende scholen die door het KOFs werden geëxploiteerd, handelingen betreffende bemiddeling bij werkloosheid van schippers en handelingen betreffende huisvestingssteun aan schipperskinderen. Het BSD lijkt de materiedeskundige nu niet compleet.

Navraag bij het KOFs maakt duidelijk dat voornoemde handelingen behoren tot archief van vóór 1996 dat reeds overgedragen is aan het Rijksarchief Noord-Holland. Een inventarisatie van het overgedragen materiaal is bijgevoegd bij het onderhavige BSD (bijlage 1).

Handelingen

Handeling 1: Het voorbereiden, opstellen en wijzigen van besluiten aangaande beleid en uitvoering daarvan.

De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris stelt voor de waardering te wijzigen naar B; het betreft hier beleid inzake de (wettelijke) kerntaken van het KOFs. De materiedeskundige is tevens deze mening toegegaan. De wijziging wordt doorgevoerd.

Handeling 2: Het afstemmen van beleid en uitvoering met de minister van Verkeer en Waterstaat betreffende wettelijke taken ten aanzien van het verzorgen van examens en de uitgifte van vaardocumenten.

Zowel de vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris als de materiedeskundige zijn van mening dat de waardering V gewijzigd dient te worden naar B. De motivatie hiervoor is gelijk aan die voor de wijziging van de waardering van handeling 1. Het driehoeksoverleg gaat akkoord.

Handeling 3: Het jaarlijks verantwoording afleggen aan de minister van Verkeer en Waterstaat.

Handeling 4: Het jaarlijks financiële verantwoording afleggen aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De materiedeskundige vraagt of handeling 3 en 4 in één jaarverslag resulteren en stelt voor, indien dit het geval is, de handelingen samen te voegen en een B –waardering toe te kennen. De vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris meent dat dit mogelijk niet het geval is, gezien de verantwoording van het KOFs ten opzichte van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de besteding van subsidiegelden. Deze financiële relatie ontbreekt tussen het KOFs en het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Navraag bij het KOFs bevestigt dit; afgesproken wordt de handelingen separaat te handhaven en beide een B waardering toe te kennen.

Handeling 10: Het vaststellen van examenresultaten per kandidaat

Handeling 13: Het registreren van vaardocumenten

Handeling 14: Het intrekken dan wel opschorten van vaardocumenten

De materiedeskundige vraagt zich enerzijds af of de neerslag van handeling 10 met een B gewaardeerd moet worden conform beoordelingsstaten van studenten aan het hoger onderwijs. Anderzijds stelt hij dat het bezit van een diploma kan leiden tot een vaarbewijs, wat resulteert in handelingen 13 en 14 en daarmee in een ander register.

Hij stelt voor het examenregister (handeling 10) op V te zetten en het vaarbewijsregister (handelingen 13 en 14) te bewaren omdat dit register een directe band legt met een beroep of activiteit van personen. Tevens stelt hij voor handeling 13 en 14 samen te voegen omdat het hier één register zou betreffen.

Navraag bij het KOFs heeft uitgewezen dat het hier wel om twee aparte register gaat en derhalve worden de handelingen 13 en 14 separaat gehandhaafd. De waardering (V99) van alle drie de handelingen wordt niet gewijzigd. De neerslag van de handelingen is historisch gezien van minimaal belang en de algemene gegevens worden in jaarverslagen opgenomen en deze zijn met B gewaardeerd.

Over de waarderingsvoorstellen van alle overige handelingen waren de betrokken partijen het eens.

Het concept verslag is door de vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris opgesteld in februari 2005 en ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers aan het driehoeksoverleg.